

školy hraditi celý plat učители konfesionalni školy příslušející. Za podmínek obsažených v § 22., odst. 2. zák. čl. XVI. z r. 1913 přispívá však stát k doplnění základního platu a starobních přídavků učitelových na výši zákonem tímto stanovenou.

V konkrétním případě jest nesporno, že manžel stěžovatelčin působil jakožto řádný učitel na obecné římskokatolické církevní škole a že dne 23. dubna 1922 zemřel; služební jeho požitky v době jeho úmrtí záležely mimo mimořádných přídavků pouze z učitelského platu 100 Kč ročně, který udržovatel školy poskytoval, a ze státní podpory plat, doplňující 1300 Kč ročně.

Z titulu vdovského má tedy vdova nárok pouze na onu část služebního platu, která z posléz uvedených dvou položek posledního služebního příjmu manželova na půl roku připadá.

Dr. Michal Slávik, adv. v Michalovciach:

Lex posterior derogat priori.*)

Theoria a životná prax nekryjú sa vždy, jako to vysvitá z tohoto konkrétneho prípadu.

Sobranský okr. úrad rozsudkom č. 2098/1922 prest. oslobodil od obžaloby M. K., ktorý bol obžalovaný, že nevyhovel súpisnej povinnosti.

Proti tomuto oslobodzujúcemu rozsudku apeloval štátny pozemkový úrad a županáť rozsudku č. 14.670/1922 odsúdil M. K.

Proti tomuto druhostupňovému rozsudku M. K. podal sťažnosť na Najvyšší správny súd a v nej dôvodil, že 3. odstavec § 9. nariadenia č. 61. z r. 1920, ktorý znie doslovne takto: »Proti uloženiu trestu prípustná je sťažnosť k politickému úradu druhej stolice do 14 dní odo dňa doručenia nálezu o treste. Úrad tento rozhoduje o sťažnosti s konečnou platnosťou«, — pripúšťa sťažnosť len proti trestu a nie aj proti oslobodeniu.

Najvyšší správny súd pod č. 20.615/23 sťažnosť zamietol z týchto dôvodov: »Sťažnosť háji názor, že nariekané rozhodnutie je protizákonné, lebo dľa § 9. vládneho nariadenia zo dňa 9. januára 1920, č. 61. Sb. z. a n. proti oslobodzujúcemu rozsudku není přípustný opravný prostředek. Tým namíeta nepríslušnosť žalovaného úradu k vydaniu nariekaného rozhodnutia. Názoru tomu nemožno však prisvedčiť. Uvedené nariadenie vlády v odstavci 3., § 9. stanoví, že proti uloženiu trestu prípustná je sťažnosť k politickému úradu druhej stolice do 14 dní odo dňa doručenia nálezu o trestu, a úrad ten rozhoduje o sťažnosti s konečnou platnosťou. Z tohoto predpisu nemožno však odvzovať, že v prípade oslobodzujúceho výroku je vo všetkých prípadoch vylúčený opravný prostředek. Ustanovenie toto upravuje len dve odchylky od dosavadných predpisov o trestných záležitostiach, jednako

*) Názor pisateľa článku vyvoláva pochybnosť — pri tom je však iste zaujímavý. — Red.

čo do lehoty, k opravného prostriedku určujúc 14 dennú lehotu odvolaciu, kdežto dľa platných predpisov v historických zemiach československej republiky lehota táto je stanovená 24 hodinami, pokiaľ sa týče Slovenska 3 dni — jednako čo do inštančného postupu, ktorý obmedzuje na druhú stolicu. Či a komu prislúcha opravný prostriedok, treba teda posúdiť dľa všeobecných predpisov, platných v policajných trestných veciach. Na Slovensku platí uhorský policajný trestný poriadok, vydaný nariadením bývalého uhorského ministerstva vnútra a bývalého uhorského ministerstva spravodlnosti č. 65.000 z r. 1909, ktorý stanoví v § 174., že z rozsudku môže sa odvolať v neprospech obvineného nielen úradný fiškál, ale tiež odborný zástupca, že ale štátny pozemkový úrad je odborným zástupcom v smysle citovaného § 174., bolo Najvyšším správnym súdom už opätovne vysloveno, menovite nálezom zo dňa 15. sept. 1922, č. 12.478 a pri tomto názore sotrváva Najvyšší správny súd i v danom prípade. Bol teda štátny pozemkový úrad oprávnený odvolať sa z oslobodzujúceho rozsudku a nemožno dôvodne namietať nepríslušnosť dovolenej druhej stolice, lebo nariadenie vlády č. 61/1920 opravný prostriedok z oslobodzujúceho nálezu nevyklučuje, policajný poriadok trestný, ale ho výslovne pripúšťa.

Voči tomuto stanovisku Najvyššieho správneho súdu dovoľím si poznamenať toto:

1. Mýlny je názor Najvyššieho správneho súdu, že 3. odstavec § 9. vládného nar. č. 61/1920, pozná len dve odchyľky, a síce odvolaciu lehotu, ustanovenú v 14 dňoch, a inštančný postup, obmedzený na župný úrad. Je v tomto odstavci vyslovená i tretia odchyľka, a síce tá, že: »Protí uloženiu trestu prípustná je sťažnosť..... odo dňa doručenia nálezu o trestu.« Kto môže použiť sťažnosť proti uloženému trestu? I obžalovaný proti výške trestu, i štátny zástupca alebo odborný zástupca št. pozemkového úradu proti nízkemu trestu. Avšak len proti uloženému trestu je povolená sťažnosť. Keď niet trestu, niet sťažnosti, tak, že oslobodzujúci rozsudok okr. úradu je právoplatným.

Je síce pravdou, že je to nezvyklé, aby sa nemohlo použiť opravného prostriedku proti prvostupňovému oslobodzujúcemu rozsudku, ale — prijímame-li otáznym nariadením stanovené dve odchyľky — musíme prijať i túto zvláštnu tretiu odchyľku, alebo treba pozmeniť nariadenie v ten smysel, že sťažnosť proti prvostupňovému rozsudku je vždy prípustná. Keď ju ale nariadenie obmedzilo len na prípad potrestania, nemožno násilným vysvetlovaním tomuto nariadeniu dať iný smysel.

2. O tom niet sporu, že i odborný zástupca št. pozemkového úradu má právo podať sťažnosť, ale len proti trestu na zvýšenie.

3. Tvrdením Najvyššieho správneho súdu, že opravný prostriedok z oslobodzujúceho nálezu čs. nariadenie nevyklučuje, zneje proti smyslu a slovám nariadenia č. 61/1920. Prípustná je len »sťažnosť« proti uloženému trestu a nikde ani slovíčkom neni spomenuté, že sťažnosť možno podať i proti oslobodzujúcemu rozsudku. Z prípustnosti sťažnosti proti

uloženiu trestu, a *contrario* nasleduje, že sťažnosť proti oslobodzujúcemu rozsudku je neprípustná.

4. Nesporné je i to, že nariadenie č. 65.000/1919 i dosiaľ je platné na Slovensku, ale len potiaľ, pokiaľ ho výslovne alebo mlčky pozdejšie nariadenie neobmedzilo. A práve toto sa stalo nariadením čis. 61/920. Keby toto nariadenie nebolo chcelo previesť zmeny v lehote, v inštančnom stupni, v oprávnenosti i prípade možnosti použitia opravného prostriedku, nebolo by obsahovalo tretí odstavec v § 9.

5. Najnevysvetlenejším názorom Najvyššieho správneho súdu je ale odvolávanie sa na nariadenie č. 65.000/1909. Toto stanovisko by bolo správne len vtedy, keby nebolo 3. odstavcu § 9. nar. č. 61/1920. Ponevác ale nariadenie vlády československej je pozdejšie a toto nariadenie nemôže byť menené predošlým nariadením, je zrejmé, že takýmto vysvetlovaním porušená je zásada: »Lex posterior derogat priori«.

Dr. Moys:

Výťah z rozhodnutí Najvyššieho súdu R. Č. S. vo veciach trestných.

Pri odsúdení pre dôchodkový prestupok nemôže byť povolený podmienený odklad výkonu trestu.

Najvyšší súd následkom opravného prostriedku na zachovanie právnej jednotnosti, podaného generálnym prokurátorom, takto sa

u s n i e s o l :

Opravný prostriedok generálneho prokurátora uznáva sa za základný a vyrieka sa, že sedria v R., jako dôchodkový súd právoplatným rozsudkom zo dňa 11. decembra 1922. čis. J. 2506/1922/3. porušila zákon v ustanovení § 1. zákona zo dňa 17. októbra 1919, č. 562. Sb. z. a n., pokiaľ pri odsúdení pre dôchodkový prestupok bol povolený podmienený odklad výkonu trestu.

Toto rozhodnutie však dľa posledného odstavca § 442. Trpp. účinku na stránky nemá.

D ô v o d y :

Sedria, jako dôchodkový súd, rozsudkom zo dňa 11. decembra 1922. č. J. 2506/1922/2. obžalovaného..... uznala vinným v dôchodkovom prestupku, protiviacom sa § 93. zák. čl. XI:1900 a zák. 460/1921, ktorý menovaný takým spôsobom spáchal, že 24. septembra 1922 podlúdne dopravil 2 kone z Poľska do Čsl. republiky a preto obžalovaného odsúdila na peňažitý trest 1400 Kč; vykonanie tohoto trestu ale odložila na zkušobnú dobu 1 (jedného) roku.

Prvostupňový súd, povolivší obžalovanému podmienený odklad výkonu trestu, vychádzal z toho stanoviska, že zákon o podmienenom od-